

ΜΑΘΗΜΑ: ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

A1

α. σελ. 42 → «Κατά τη διάρκεια του 19^{ου} αιώνα καθώς η κατοχή η γης ... κοινωνικές συνθήκες»

β. σελ. 77 → «Κομματική παράταξη με μικρότερη απήχηση (από τους πεδινούς και τους ορεινούς) η οποία συγκροτήθηκε κατά τη διάρκεια της εθνοσυνέλευσης του 1862-64. Οι Εκλεκτικοί ... σταθερές κυβερνήσεις»

γ. σελ. 220 → «Με το άρθρο 4 ... στις Μ. Δυνάμεις της Ευρώπης»

A2

α. Σωστό (σελ. 26 → «Η πιο γνωστή ... Σερπιέρι-Ρου»)

β. Λάθος (σελ. 76 → «Στις 12 Οκτωβρίου 1862 ο Όθων αναγκάστηκε να εγκαταλείψει τη χώρα»)

γ. Σωστό (σελ. 135 → «Η Κρητική επανάσταση όμως ... δεύτερο μισό του 19^{ου} αιώνα»)

δ. Λάθος (σελ. 206 → «Μέσα σε μία ... 9 Δεκεμβρίου 1898»)

ε. Σωστό (σελ. 251 → «Το πολιτικό γεγονός ... και τον Κεμάλ»)

B1

α. σελ. 90 → «Το πρώτο εξάμηνο ... δικαστικών και των δημοσίων υπαλλήλων»

β. σελ. 91-92 → «Όσον αφορά τη δομή ... και σε κάθε άλλο κόμμα»

B2

σελ. 132-133 → «Το θέμα των σχέσεων αυτοχθόνων και ετεροχθόνων, που δίχασε την κοινή γνώμη, παρουσιάστηκε στο πολιτικό πεδίο ως διαμάχη στις θυελλώδεις συζητήσεις της Εθνοσυνέλευσης που συνήλθε μετά την επανάσταση της 3^{ης} Σεπτεμβρίου 1843» Πρόταση προλόγου → σελ. 132, «Η κύρια κρίση ... Επανάστασης μέχρι το 1829» → σελ. 132-133

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

Γ1

α) Από το σχολικό βιβλίο: σελ. 30-31 «Χρειάστηκε να περάσουν σαράντα περίπου χρόνια ... ενισχυτικά μέτρα».

Από την πηγή 1:

- ο το 1875 βρίσκονταν σε λειτουργία 95 ατμοκίνητα εργοστάσια με κινητήρια δύναμη 1967 ίππων και πάνω από 7000 εργάτες· έδρα τους ήταν ο Πειραιάς, η Αθήνα, η Σύρος, η Πάτρα κ.α. (παρατηρείται βιομηχανική αποκέντρωση)
- ο το 1878 παρατηρείται ανοδική πορεία στον αριθμό των βιομηχανικών μονάδων καθώς και στην ιπποδύναμή τους (αύξηση κατά 30%)· οι περισσότερες από αυτές ιδρύθηκαν στην Αθήνα και τον Πειραιά
- ο ένας παράγοντας που λειτούργησε ανασταλτικά στην ανάπτυξη της ελληνικής βιομηχανίας ήταν η απουσία κρατικής αρωγής και κινήτρων, γεγονός που κατηύθυνε τους κεφαλαιούχους σε άλλες επενδυτικές δραστηριότητες, των οποίων η κερδοφορία θα ήταν δεδομένη

- ο η χρήση απαρχαιωμένων τεχνικών μέσων για την αξιοποίηση των τοπικών πρώτων υλών, η απουσία ειδικευμένου εργατικού δυναμικού, το περιορισμένο αγοραστικό κοινό και οι πρωτόγονες συγκοινωνιακές υποδομές του ελληνικού κράτους λαιτούργησαν επιβραδυντικά στην εξέλιξη της ελληνικής βιομηχανίας κατά τον 19^ο αιώνα

β) Από το σχολικό βιβλίο: σελ. 168-169 «Η άφιξη των προσφύγων ... βιομηχανία ετοιμών ενδυμάτων».

Από τις πηγές 2 και 3:

- ο οι πρόσφυγες της Μικρασιατικής καταστροφής αποτέλεσαν ένα νέο σημαντικό - έμπειρο και εξειδικευμένο - εργατικό σώμα, στοιχείο που ενεργοποίησε περαιτέρω τον παραγωγικό τομέα της Ελλάδας
- ο παρατηρήθηκε τόνωση της εσωτερικής αγοράς, εκμετάλλευση των διαθέσιμων κεφαλαίων, εξασφάλιση κέρδους και διεύρυνση του τραπεζικού πιστωτικού συστήματος της χώρας
- ο υπερδιπλασιασμός των βιοτεχνικών και βιομηχανικών μονάδων, αύξηση κατά 175% του ανθρωπίνου δυναμικού στα εργοστάσια
- ο ενίσχυση ταπητουργίας, μεταξουργίας, βιομηχανίας πλαστικών υλών κ.ά. καθώς και παύση εισαγωγών ομοειδών προϊόντων
- ο προσφορά καινοτόμων γνώσεων από την πλευρά των προσφύγων βιομηχάνων
- ο η προοδευτική αλληλεπίδραση προσφύγων και γηγενών στον βιομηχανικό τομέα συνέδραμε τόσο στην ανάπτυξη του ίδιου του κλάδου όσο και στην ενίσχυση της εθνικής οικονομίας

Δ1

α) Από το σχολικό βιβλίο: σελ. 219, ενότητα 8, «Λίγους μήνες ... ένοπλα τμήματα» και ενότητα 9, 1^η παράγραφος, «Εκείνο που δεν είχε κατορθώσει ... 12 Οκτωβρίου 1912».

Από την πηγή 1:

- Η ανάληψη της πρωθυπουργίας της Ελλάδας από έναν Κρητικό, τον Ελευθέριο Βενιζέλο, τον Οκτώβριο του 1910, αντιμετωπίστηκε από σημαντική μερίδα Κρητικών πολιτικών ως η μεγάλη ευκαιρία για την ένωση.
- Ο ίδιος ο Βενιζέλος, όμως, ήταν πεπεισμένος ότι το Κρητικό ζήτημα δεν μπορούσε να επιλυθεί άμεσα, ιδιαίτερα στη συγκεκριμένη συγκυρία όπου το διεθνές περιβάλλον δεν ήταν ευνοϊκό αφού η Οθωμανική Αυτοκρατορία απειλούσε με πόλεμο.
- Επιπλέον δεν υπήρχαν οι απαιτούμενες συμμαχίες σε διπλωματικό επίπεδο, αφού οι Δυνάμεις ήταν αντίθετες στο ενωτικό εγχείρημα.
- Τις παραμονές του ξεσπάσματος του Α΄ Βαλκανικού πολέμου η ελληνική Βουλή υποδέχεται πανηγυρικά τους Κρήτες βουλευτές (1η Οκτωβρίου 1912). Ο Βενιζέλος τους καλεί να επιστρέψουν στο νησί και να προχωρήσουν στην εκλογή νόμιμων αντιπροσώπων, μεριμνώντας για τη διατήρηση της τάξης και την προστασία του μουσουλμανικού πληθυσμού.
- Λίγες μέρες αργότερα (11 Οκτωβρίου) διορίζεται Γενικός Διοικητής Κρήτης ο Στέφανος Δραγούμης. Η de facto (κατάσταση που διαμορφώνεται εκ των πραγμάτων), ένωση της Κρήτης με την Ελλάδα είναι γεγονός, 14 μήνες πριν υψωθεί η ελληνική σημαία στον Φιρκά.

β) Από το σχολικό βιβλίο: σελ. 250-251 «Η κυβέρνηση του Ελευθερίου Βενιζέλου ... υπέρ του λαού σας».

Από την πηγή 2:

- Στις 22 Ιανουαρίου / 4 Φεβρουαρίου 1919, αναπτύσσοντας ο Βενιζέλος στο Ανώτατο Συμβούλιο (Συνέδριο Ειρήνης στο Παρίσι), τις ελληνικές διεκδικήσεις, εξέφρασε την αντίθεσή του για τη δημιουργία Ποντιακής Δημοκρατίας και υποστήριξε την ένταξη της Τραπεζούντας στο Αρμενικό κράτος.
- Η υποχωρητικότητα του Έλληνα πρωθυπουργού σε αίτημα, που είχε ελάχιστες πιθανότητες να γίνει δεκτό, αποσκοπούσε στην αποτελεσματικότερη προβολή των υπόλοιπων εθνικών διεκδικήσεων.

Από την πηγή 3:

- Ο Βενιζέλος απέβλεπε στο να φθάσει η Ελλάδα στα πρόθυρα της Κωνσταντινούπολης, να έχει τον έλεγχο της Ιωνίας και να εδραιώσει αυτή την επέκταση, για την οποία ήδη είχε συναντήσει ζωνές αντιδράσεις που, με άπειρες δυσκολίες, ξεπέρασε.
- Δεν ήθελε, λοιπόν, να φανεί υποστηρίζοντας υπερφίαλες (αλαζονικές, αβάσιμες) αξιώσεις.

Από την πηγή 4:

- Σε όλη τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων στο Παρίσι, ο Βενιζέλος είχε δεχτεί την προσάρτηση του βιλαετιού της Τραπεζούντας στην Αρμενία.
- Κατά τη δική του άποψη η μόνη λύση βρισκόταν στη στενή συνεργασία Αρμενίων και Ποντίων στη βορειοανατολική άκρη της Ανατολίας.
- Αυτή η λύση είχε επίσης το πρόσθετο πλεονέκτημα ότι απάλλασσε την ελληνική κυβέρνηση από την υποχρέωσή της προς την ποντιακή κοινότητα, που ήταν πολύ μακριά για να την προστατέψει αποτελεσματικά με στρατιωτική επέμβαση.
- Ούτε η ποντιακή ελληνική κοινότητα ήταν σε θέση μόνη της να εξασφαλίσει την προστασία των μελών της.

Επιμέλεια απαντήσεων: Θεοχάρης Σπύρος, Μακρής Κώστας, Κτενιουδάκι Μαρίνη